Самостійна робота. Суперечка, дискусія та дебати. Аргументація

20 хв · 12 балів · уміння: Розрізняти хибні й правильні твердження про суперечку та причини деструктивних суперечок; Визначати дії, що порушують правила ведення суперечки; Відновлювати послідовність етапів чи думок у зв’язному поясненні; Співвідносити поняття теорії аргументації з прикладами; Визначати форму суперечки за описом ситуації; Добирати правильне твердження про мету суперечки й аналіз аргументації

Варіант 1

Прізвище, ім'я _____ Клас _____ Дата _____

1. Що НЕ належить до причин деструктивних суперечок? (1 б.)

А) Готовність іти на компроміс
Б) Нетерпимість до чужої думки
В) Категоричність суджень
Г) Упевненість у власній непогрішності

2. Оберіть усі дії сперечальника, що порушують правила ведення суперечки. (1,5 б.) Оберіть усі правильні відповіді.

А) Сперечальник відстоює свою позицію, не підвищуючи голосу
Б) Сперечальник приписує супротивникові слова, яких той не казав
В) Сперечальник вислуховує опонента й не перекручує його думки
Г) Сперечальник підмінює одне поняття іншим посеред обговорення
Д) Сперечальник звертається до супротивника з повагою
Е) Сперечальник на початку чітко визначає предмет суперечки

3. Розташуйте етапи навчальних дебатів за пам’яткою в порядку їх проведення. (2 б.) Розташуйте в правильному порядку.

А) Команди за жеребкуванням отримують позицію «за» або «проти»
Б) Перша команда аргументує свою позицію, доки не вичерпає всіх доказів
В) Судді визначають переможців і називають найпереконливіших учасників
Г) Тему формулюють риторичним реченням з неоднозначністю розуміння питання

4. Установіть відповідність між поняттям теорії суперечки та прикладом. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Пропонент 2. Опонент 3. Теза 4. Аргумент	А. Слухачі в залі, які оцінюють переконливість виступів Б. Дощі влітку, як правило, йдуть уночі В. Учень піддає сумніву слушність висунутої думки й заперечує її Г. Учень висуває думку про потрібність клубу дебатів і обстоює її Д. Тривале спостереження за погодою підтверджує, що вночі дощі випадають частіше

5. Установіть відповідність між описом ситуації та формою суперечки. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Студенти заздалегідь опрацювали літературу й публічно сперечаються про наукове питання 2. Двоє авторів у газеті безкомпромісно відстоюють протилежні світоглядні позиції й прагнуть спростувати супротивника 3. Учасники круглого столу порівнюють різні думки, щоб разом знайти відповідь на спірне питання 4. Присутні на зборах обговорюють виголошену доповідь і уточнюють положення, спільні для всіх	А. Дискусія Б. Диспут В. Публічний діалог Г. Дебати Д. Полеміка

6. Яке твердження про перший крок аналізу аргументації правильне? (2,5 б.)

А) Перший крок аналізу не потрібен, якщо всі аргументи звучать переконливо

Б) Першим кроком аналізу аргументації є звернення до авторитетного спеціаліста

В) Першим кроком аналізу аргументації є з’ясування точок зору сперечальників і предмета суперечки

Г) Першим кроком аналізу аргументації є перевірка цитат, а точки зору сперечальників з’ясовують наприкінці

Варіант 2

Прізвище, ім'я _____ Клас _____ Дата _____

1. Яке твердження про суперечку НЕ відповідає підручнику? (1 б.)

А) Суперечка виникає тоді, коли є два різні погляди на ту саму річ

Б) Суперечка є обміном протилежними думками

В) У суперечці кожна сторона активно відстоює свою точку зору

Г) Лекція, молитва й доповідь теж є суперечкою

2. Оберіть усі дії сперечальника, що суперечать правилам ведення суперечки. (1,5 б.)

Оберіть усі правильні відповіді.

А) Сперечальник чітко визначає обсяг і зміст предмета суперечки

Б) Сперечальник виявляє повагу до супротивника

В) Сперечальник розширює предмет суперечки й відволікається від основної теми

Г) Сперечальник не вносить у свої висловлювання двозначності

Д) Сперечальник підвищує голос і вживає образливі слова

Е) Сперечальник добирає достовірні, непідроблені аргументи

3. Розташуйте речення так, щоб утворився зв’язний текст про дві думки щодо дощів. (2 б.)

Розташуйте в правильному порядку.

А) Опонент заперечує йому й доводить, що вітер відносить охолоджену пару далеко, тому дощ іде серед білого дня

Б) Один сперечальник твердить, що влітку дощі, як правило, йдуть уночі

В) Отже, обидва сперечальники мають рацію, бо розглядають різні умови

Г) Він пояснює це тим, що вночі повітря охолоджується, а водяна пара конденсується в краплі

4. Установіть відповідність між поняттям теорії суперечки та прикладом. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Аудиторія 2. Опонент 3. Теза 4. Аргумент	А. Співрозмовник піддає сумніву істинність висунутого положення Б. Читачі статті, які сприймають або не сприймають обстоювані положення В. Спостереження показують, що вода має інші властивості в криниці, ніж у капілярах стовбурів дерев Г. Школяр висуває думку, що телефони варто залишати вдома, і обстоює її Д. Властивості води залежать від умов, у яких вона перебуває

5. Установіть відповідність між описом ситуації та формою суперечки. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Депутати обговорюють пропозиції щодо розв'язання державної проблеми, висловлені в доповіді 2. Кожен із двох промовців прагне не згоди, а перемоги над супротивником і відкидає його позицію 3. Учасники спільно з'ясовують і порівнюють точки зору на спірне питання, щоб наблизитися до істини 4. Фахівці й опоненти заздалегідь готуються до публічної суперечки на суспільно важливу тему	А. Полеміка Б. Дискусія В. Диспут Г. Публічний діалог Д. Дебати

6. Яке твердження про мету суперечки правильне? (2,5 б.)

А) У суперечці заради самої суперечки учасники прагнуть насамперед осягнути істину

Б) У суперечці заради істини сперечальники старанно добирають і аналізують взаємні докази й спільно шукають істину

В) Суперечка заради істини можлива між будь-якими людьми, навіть необізнаними з проблемою

Г) У суперечці заради перемоги головне погодитися з усіма положеннями супротивника

Джерела:

- Українська мова (Ющук) 10 клас, с. 198
- Українська мова (Ющук) 10 клас, с. 199
- Українська мова (Ющук) 10 клас, с. 199, 200
- Українська мова (Ющук) 10 клас, с. 200
- Українська мова (Ющук) 10 клас, с. 201
- Українська мова (Ющук) 10 клас, с. 201, 202
- Українська мова (Ющук) 10 клас, с. 202
- Українська мова (Ющук) 10 клас, с. 203
- Українська мова (Ющук) 10 клас, с. 203, 204
- Українська мова (Ющук) 10 клас, с. 204
- Українська мова (Ющук) 10 клас, с. 204, 205
- Українська мова (Ющук) 10 клас, с. 205

- Українська мова (Ющук) 10 клас, с. 205, 206
- Українська мова (Ющук) 10 клас, с. 206, 207, 208
- Українська мова (Ющук) 10 клас, с. 208